

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 12. marts 2020
Kontor: Koncernstyringskontoret
Sagsbeh: Adam Elias Fischermann
Sagsnr.: 2020-0030-3711
Dok.: 1390454

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 862 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. februar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Naser Khader (KF).

Nick Hækkerup

/

Morten Eidner

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 862 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at den politisk vedtagne sagsbehandlingstid ved domstolene på 37 dage i voldtægtssager bliver overholdt?”

Svar:

Voldtægt er en af de mest krænkende forbrydelser, et menneske kan udsættes for, og vi skal derfor gøre alt, hvad vi kan for at hjælpe ofrene. Det er i den forbindelse et stort problem, hvis sagsbehandlingstiderne i retssystemet er for lange, da ofrene dermed kan have vanskeligt ved at komme videre med deres liv. Lange sagsbehandlingstider er desuden et problem for tilliden til retssystemet og retsfølelsen.

På baggrund af folketingsbeslutning B 82 af 4. juni 2004 om forbedring af voldtægtsofres retsstilling før og under retssagen fastsatte Justitsministeriet i 2005 målsætninger for sagsbehandlingstiden i voldtægtssager for alle led i straffesagskæden.

For domstolene er målsætningen for sagsbehandlingstiden i voldtægtssager fastsat til 37 dage. Heraf udgør berammelsestiden, dvs. tiden fra sagen modtages i retten, til hovedforhandlingen kan indledes, 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

For at kunne imødekomme målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage er retsplejeloven senest i 2018 blevet ændret, således at hensynet til sagsbehandlingstiden tillægges betydeligt større vægt i forbindelse med sigtedes valg af forsvarer og forsvarerbeskikkelse, ligesom reglerne om rettens berømmelse af hovedforhandlingen blev skærpet, således at det klart fremgår, at retten skal beramme sagerne hurtigst muligt efter anklagemyndighedens indlevering af anklageskrift til retten.

Med den nuværende flerårsaftale for domstolenes økonomi, der løber frem til udgangen af 2022, er der desuden bl.a. afsat samlet 46 mio. kr. over aftaleperioden til hurtig behandling af straffesager.

Jeg er imidlertid meget opmærksom på, at der fortsat er problemer med lange sagsbehandlingstider ved domstolene, ligesom jeg er meget optaget af, at vi i forbindelse med forhandlingerne om en ny flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden ikke blot flytter en flaskehals hen til domstolene.

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra Domstolsstyrelsen, der har oplyst følgende:

”Som det fremgår af tabel 1 nedenfor, har udviklingen i overholdelsen af 37-dages fristen i voldtægtssager været positiv siden 2017. Således var målopfyldelsen 29 % i 2017, 47 % i 2018 og 59 % i 1.-3. kvartal 2019.

Derudover fremgår det, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra sagen modtages i retten til domsafsigelse er faldet fra 2017 til 2018 og ligger på nogenlunde samme niveau i 1.-3. kvartal 2019 som i 2018. Således var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 82,3 dage i 2017, 63,0 dage i 2018 og 64,4 dage i 1.-3. kvartal 2019.

Tabel 1

Antal afsluttede voldtægtssager og målopfyldelse (andel af sager afsluttet inden for 37 dage) for perioden 2017-1.-3. kv. 2019

Alle byretter	2017	2018	1.-3. kv. 2019
Antal afsluttede voldtægtssager	155	227	181
Målopfyldelse	29 pct.	47 pct.	59 pct.
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid (dage)	82,3	63,0	64,4

Målet om en sagsbehandlingstid på 37 dage i disse særligt prioriterede sager vil imidlertid næppe kunne opfyldes fuldt ud. Der vil af en række forskellige grunde altid være en del omberammede og udsatte sager med forsinkelse til følge, selv om der sker en optimal arbejdstilrettelæggelse ved retterne. Endvidere sætter hensynet til retssikkerheden og overholdelsen af retsplejelovens regler en naturlig grænse for, hvor langt retten kan gå i bestræbelserne på at sikre korte sagsbehandlingstider.

Af tabel 2 neden for fremgår hovedårsagerne til, at voldtægtssager ikke kunne afgøres ved retten inden for 37-dages fristen i 2018 og 1.-3. kvartal 2019.

Tabel 2

Hovedårsager til at voldtægtssager ikke kunne afgøres inden for 37-dages fristen i 2018 og 1.-3. kvartal ved byretterne

Årsag	Retten	Anklager	Forsvarer	Forkyndelse	Udeblivelse	Lovligt forfald	Udsættelse	Andet
1.-3. kvartal 2019	14 pct.	11 pct.	33 pct.	3 pct.	3 pct.	1 pct.	22 pct.	13 pct.
2018	17 pct.	12 pct.	47 pct.	0 pct.	2 pct.	6 pct.	10 pct.	6 pct.

Danmarks Domstole har i strategien for 2019-2022 videreført et mål om korte sagsbehandlingstider, og straffesagskæden indgår

som et strategisk tema i strategien. Danmarks Domstole har således stort fokus på at nedbringe sagsbehandlingstiderne i straffesager.

Danmarks Domstole deltager ligeledes i det tværgående samarbejde i straffesagskæden og i en række igangværende projekter på tværs af straffesagskæden, der alle har til formål at optimere og digitalisere arbejdsgange både ved domstolene og myndighederne imellem med henblik på at nedbringe sagsbehandlingstiderne i straffesager. Danmarks Domstole drøfter desuden løbende særlige indsatser og initiativer på specifikke områder inden for straffesagsområdet.

I første halvår 2018 indgik samtlige lokale anklagemyndigheder og byretter samarbejdsaftaler om berømmelse af straffesager. Det fremgår af berømmelsesaftalerne, at retten og anklagemyndigheden tilstræber, at hovedforhandlingen afholdes hurtigst muligt efter modtagelse af sagen fra anklagemyndigheden og inden for de frister, der er fastsat, herunder de politisk fastlagte målsætninger om sagsbehandlingstider i sager om vold, voldtægt og våben.

Derudover arbejder Danmarks Domstole løbende med at udfinde og udbrede bedste praksis, herunder i straffesager ved retterne. Således har Danmarks Domstoles Bedste Praksis-team i foråret 2019 gennemført en tværgående kortlægning og analyse af VVV-sager med henblik på at udfinde bedste praksis i retternes sagsbehandling. Fokus i projektet har særligt været på, at retterne opretter, berammer og forkynder sagen straks ved modtagelsen af den digitale sag, ved at processen er så digital som muligt inden for de nuværende sagsbehandlingssystemer og ved at beskrive de optimale rammer for rettens organisering for behandlingen af sagerne. Projektet er i gennemførelsesfasen.

Endelig kan Domstolsstyrelsen oplyse, at der som led i Danmarks Domstoles strategi skal anskaffes et nyt sagsbehandlingssystem til bl.a. straffesager med henblik på at sikre en stabil og effektiv drift af straffesager.”